

[Udenrigsministeren]

nationale beslutningsprocesser, og jeg er meget enig i, at vetorettens anvendelse ligesom de regler, der findes mange steder om enstemmighedskrav, er noget, der kan hæmme vedtagelsen af ting, der kan føre os videre.

Jeg stoler på, at hr. Ole Espersen vil huske sine egne interessante åbninger, når vi nu om kort tid skal til at tale om beslutningsprocesser i en europæisk sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Nu står vi jo midt i en diskussion af alvorlig militær karakter med hære, der slås, havde jeg nær sagt. Jeg ved ikke, hvorfor udenrigsministeren så kommer til at tænke på EF – det havde vi faktisk ikke sådan umiddelbart i tankerne, når vi taler om brug af våben og militærmagt. Men jeg vil love ministeren, at jeg vil have det, jeg har sagt her, i tankerne, også når vi skal diskutere vetoretten andre steder – naturligvis.

Men lad mig tilføje – for jeg kan forstå, at ministeren er lidt nervøs ved tanken om, at man ikke altid skal respektere vetoretten i Sikkerhedsrådet – at det er der også noget risikabelt ved, det kan jeg godt se. Den står der nu engang, og hvis nu Kina siger nej og amerikanerne siger: Vi gør det alligevel! Og vi måske siger: Det var godt! – er det så ikke noget farligt noget at komme ind på?

Der er bare én ting, vi skal gøre os klart, og det er det virkelige liv. De lande, der ønsker at krænke nationernes suverænitet ved at intervinere i de pågældende lande, og som ved, at hvis de går til Sikkerhedsrådet, så får de et veto, går jo ikke til Sikkerhedsrådet og får et veto; de foretager bare interventionen. Og det synes jeg er lige så betænkeligt som det at negligere et veto. Derfor er det, at jeg siger, at skal man hylde FN-pagten, så må det gælde i forhold til alle.

Jeg skal ikke nævne bestemte eksempler på interventioner. Der har jo været tilfælde, hvor det land, der foretog dem, klart vidste, at gik man til FN, så fik man et veto i hovedet, og derfor gik man da ikke, og så foretog man interventionen alligevel. Der foreligger jo allerede det brud, som jeg også under visse omstændigheder kan forestille mig.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg er meget vel klar over, at hr. Ole Espersen slet ikke har tænkt på EF i denne sammenhæng, men det var måske en anden af de hellige

køer, man skulle begynde at studere lidt nærmere. For spørgsmålet er da, om ikke noget af den lære, vi må drage af den situation, vi har været i og står i i dag, når det drejer sig om Irak, er, at vi er for dårligt organiseret i Europa til at kunne gøre en massiv fælles europæisk indsats for at sætte ind over for noget af det, der sker. Det synes jeg da var en overvejelse værd, lige så vel som det er en overvejelse værd – den, hr. Ole Espersen er inde på – om ikke FN's beslutningssystem er utilstrækkeligt i forhold til at træffe de nødvendige beslutninger inden for rammerne af verdenssamfundet om at gøre noget.

Men dette at gøre en effektiv europæisk indsats har vi altså ikke været i stand til. Nu gøres der et interessant eksperiment i disse dage på det humanitære område, hvor Vestunionen, denne vesteuropæiske union, som jo det store flertal i Danmark er meget skeptisk over for, formentlig fordi man ikke rigtig kender noget til den, forsøger at gøre en humanitær indsats, får tingene frem så hurtigt og effektivt som muligt, og hvor Danmark i denne særlige situation deltager i arbejdet – jeg understreger: i denne særlige situation. Det er måske også noget, der kan bane vejen for nytænkning på det område.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Nu kan man jo have større eller mindre tillid til folkeretlige traktater, og det er selvfølgelig trist, at en, der har beskæftiget sig meget med dem, en gang imellem ikke har den helt store tillid til sådanne traktater.

Jeg kunne da godt tænke mig at spørge udenrigsministeren: Hvis man nu forestillede sig, at man havde haft en eller anden EF-ordning, før Golfkrisen startede, med nogle bindinger, som altså også kunne betyde, at vi skulle eller burde handle uden for EF-området eller NATO-området, hvis man havde haft den slags regler nedfældet på et papir med eller uden konsensus, tror ministeren så, at Frankrig, Frankrig og England, England for sig selv, England og Italien ville have optrådt anderledes i denne situation, end man rent faktisk gjorde?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Måske ikke, men da vi nu alligevel er nået hen imod dagsordenens slutning i dag og kan lade tankerne spille lidt, vil jeg da ikke afvise den mulighed, at et meget stærkere europæisk